

GELENEKLERİMİZİ GELİŞTİREREK SÜRDÜRELİM

Aydınlık Gazetesi, 24 Ocak 2016

Yıldırım Koç

Eşitlikçi ve ortak mülkiyetçi bir toplum anlayışı, eski Türklerin bazı boylarında da vardı. Potlaç geleneği, çok büyük olasılıkla ortak mülkiyetçi ilkel toplumun önemli bir kalıntısıydı. Eski Türklerdeki potlaç uygulamasını Ziya Gökalp şöyle anlatmaktadır:

YÖNETİCİNİN TÜM MALI YAĞMALANIRDI

“Türk İli’nde kendine hâs bir nevi ortak mülkiyet vardı. Bunu gösteren âdetlerden bazısını zikrederim. (...)

“Korkut Ata Kitabı’na göre, boy beyleriyle hatunlar ekseriyâ şölen adı verilen umûmi ziyâfetler verirlerdi. Yirmidört boy beyinin bu ziyâfetlerde hazır bulunması şarttı. Fakat, bu ziyâfetlere iştirâk eden yalnız beyler değildi. İl’e mensup bütün fertler umûmi sofralarda yer, içer, eğlenirdi. Bunlar arasında çıplak olanlara elbise giydirilir, borcu olanlar varsa borçları verilir, düşkün olanlara yardım edilirdi. (...)

“Şölenler bu derecede kalmazdı. Bazan Acem şairlerinin ‘Hân-ı Yağma’ dedikleri, ‘Yağma Ziyâfeti’ şeklinde olurdu. Korkut Ata Kitabı meydana çıkıncaya kadar ‘Hân-ı Yağma’nın nasıl bir ziyâfet olduğu bilinmiyordu. Bu kitap bize Oğuz İli’nde beylerbeyi mevkiinde bulunan Salur Kazan’ın her sene bir yağma ziyafeti verdiğini, Üç Ok’la Boz Ok’un bütün boylarını bu ziyafete davet ettiğini söylüyor. Ziyâfet şöyle nihayet bulurdu: Yemekler yenip sofradan kalkılınca Salur Kazan hatununun elinden tutarak otağdan çıkar, otağın içinde ve dışında her ne malı varsa yağma edilmesini beylerden ve halktan rica ederdi. Bu hareketle yalnız hatununu nefsine hasrettiğini, bundan başka her nesi varsa umûma ait olduğunu anlatmış olurdu.

“Oğuz’un en zengin beyi olan Salur Kazan, bütün servetinin yağma edilmesiyle, o gün Oğuz İli’nin en fakir bir ferdi olurdu. Bununla beraber, çok geçmeden, reislik aidatı, onu eskisinden daha zengin yapardı. Fakat, bu yeni servet de nihayet sene nihayetine kadar elinde kalabilecekti. Yılbaşında yeniden bir yağma ziyafeti verecek, bütün varını yoğunu toptan halka dağıtacak.” (Gökalp, Ziya, **Türk Devletinin Tekâmülü**, Kültür Bak.Yay., Ank., 1981, s.33-34. Gökalp, Ziya, **Türk Medeniyeti Tarihi**, Kültür Bak.Yay., Ank., 1976, s.73-82.)

POLİTİKACILARIN VE SENDİKACILARIN MAL VARLIĞI

Eski Türklerdeki bu güzel uygulama, her türlü yolsuzluğun ve hırsızlığın ve onlarla birlikte gelişen sahtekarlığın, riyakarlığın, yalanın, iktidar hırsının, kalleşliğin, bencilliğin panzehiridir.

Eski Türklerde bey ve hatun neyse günümüzde politikacılar ve sendikacılar odur.

Şu eski potlaç geleneğimizi bugün geliştirerek uygulayalım.

Bazı politikacıların ve bazı sendikacıların malvarlığı dudak uçuklatıyor. Kendisinin ve birinci dereceden akrabalarının üzerinde 300’den fazla tapu olduğu belgelenmiş sendikacılar var. Politikacılar ve sendikacılar bütün taşınabilir servetlerini ve tapularını biraraya getirsinler ve bir çadıra yığsınlar. Ancak burada bir sorun çıkıyor. Eskiden bir Türk boyunun nüfusu azdı, çadıra sığardı. Şimdi 80 milyonluk bir halk var. Politikacıların ve sendikacıların servetlerinin eski Türklerde olduğu gibi yağmalanması mümkün değil. Yağma yerine devletin el koyması uygulaması olsun. Politikacıların, sendikacıların ve ailelerinin bir yıl içinde biriktirdikleri herşey, onları onurlandıran bir törenle devlete aktarılınsın. Politikacı, sendikacı ve eşi, yalnızca üzerlerindeki elbiselerle çadırdan çıkıp gitsin.

Çağdaş biçimiyle potlaçın, birçok yanlışın ve pislüğün panzehiri olduğunu göreceğiz.

Potlaç uygulandırsa yalnızca beyni ve kalbiyle halka hizmet edecek olanlar politikacı ve sendikacı olur.